

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 дин.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ	3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ
ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату вала слати упутницом на општинс-
ки суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Наплаћена писма не примају се.

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА.

I

На збору грађана ове општине и вароши, објављеноме 16-ог, а држаноме у недељу 29-ог овог месеца ради избора два члана општинског суда и 5 кметовских помоћника — дошло је и гласало свега 740, а по азбучним списковима имали су право гласа 3032 бирача. Савршену већину, коју је претстављао број 371, није добио ни један од истакнутих кандидата, по највише гласова добили су:

ЗА ЧЛАНОВЕ СУДА:

Мијаило Кр. Петровић, Јанаћко М. Јанковић, Милан Банковић, и Коста Томић.

ЗА КМЕТОВСКЕ ПОМОЋНИКЕ:

Петар Х. Јањић, Тома А. Поповић, Коста Чупић, Јевта Неимаровић, Јован Антонијевић, Танасије Наумовић, Младен Тодоровић, Ђока Х. Живковић, Мијаило Ерковић, и Тодор Чупић.

Према томе, бирачки је одбор одмах на самоме збору решио: да се 5. фебруара т. год. у дворани општинске куће држи:

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР

и на њему (по 4-ом ставу 10-те тачке члана 21-ог општин. закона) изврши ужи избор:

а). ДВА ЧЛАНА СУДА

између: г. г. Мијаило Кр. Петровића, Јанаћка М. Јанковића, Милана Банковића и Косте Томића: и

б). ПЕТ КМЕТОВСКИХ ПОМОЋНИКА

између: г. г. Петра Х. Јањића, Томе А. Поповића, Косте Чупића, Јевте Неимаровића, Јована Антонијевића, Танасије Наумовића, Младена Тодоровића, Ђока Х. Живковића, Мијаила Ерковића и Тодора Чупића.

О овоме се грађанству извештава ради знања и управљања.

Београд 29. Јануара 1889. год.

Деловој

СПАСО ХАЦИ-РИСТИЋ с. р.

Председник збора и бирачког одбора

ЖИВКО КАРАБИБЕРОВИЋ. с. р.

Чланови бирачког одбора:

Петар Д. Видаковић с. р., М. Велизарић с. р., Лука Ђеловић с. р., Стев. Ивковић с. р.,

II.

На збору грађана ове општине и вароши објављеноме 16. а држаноме на Три Јерарха 30. овог мес., ради избора 14 нових општинских одборника и 3 заменика — дошло је и гласало свега 557, а по азбучним списковима имали су право гласа 3038 бирача.

Према овоме савршена је већина гласова у броју 279 : али, како толико гласова није добио ни један од истакнутих грађана за одборнике и заменике, то се има извршити ужи избор између оних који су на овоме збору добили по највише гласова.

С тога, а сходно четвртоме ставу 3-ће тачке 21-ог члана општ. закона, бирачки је одбор решио: да се у уторак 7. Фебруара тек. год. држи у општинској дворани.

ДРУГИ ОПШТИНСКИ ЗБОР

ради ужег избора 14. одборника између :

Николе Милишића бакалина, Јована Ж. Ђурића бакалина, Др. Марка Леко држав. хемичара, Милоша Обркнежевића ковача, Светозара Зорића инжињера, Алексе Кнежевића инжињера, Илије Цветановића сапуџије, Милоша Дамњановића инжињера, Милована Маринковића професора, Др. Ђоке Димитријевића, лекара, Димитрија Ђирковића трговца, Милана Миловановића правобранција, Николе Х. Поповића пензион., Н. Кики бак., и Косте Алковића проф. вел. школе, Милије Јаковљевића магазације, Косте Павловића пен. Стевана Ивковића трговца, Јована Крсмановића трговца, Алимпија Богића пензионара, Косте Шуменковића каферије, Спасоја Стевановића трговца, Димитрија Стојановића директора жељезнице. Ристе Миленковића трговца, Јована Ристића барутције, Проте Живојина Јовичића професора, Марка Денића абаџије Николе Бошковића абаџије и Станка Дугамића обућара.

3. заменика између :

Видоја Виторовића кројача, Ђорђа Николића трговца, Живана Бугарчића каферије, и Михајла Јовићића трговца, Ђорђа Б. Вељковић земљоделца и Стевана Карапешића трговца.

Ово се јавља грађанству да би се могло управљати.

Београд 30. Јануара 1889 год.

Деловој

СПАСО Х РИСТИЋ с. р.

Председник збора и бирачког одбора

ЖИВКО КАРАБИБЕРОВИЋ с. р.

ЧЛНОВИ БИРАЧКОГ ОДБОРА :

Марко Велизарић с. р., Тодор Ј. Мијајловић с. р., М. Срећковић с. р., Ант. Р. Ђорђевић с. р.,

Предају се јавности горије две објаве бирачким одбора држаних зборова за избор : чланова суда, км. помоћника, одборника и заменика, и у исто време позива грађанство на поново одређене зборове, да би се према горњим објавама могао извршити ужи избор.

Из седнице суда општине вар. Београда 31. Јануара 1889 год. Абр. 50.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

одбора општине београдске .

(по стенографским белешкама)

држава 19 Јануара 1889 год. у Београду

почетак у 5 и по часова по подне

Присуствовали: Председник општине г. Ж. Карабибровић, члан Суда г. Јана ј. М. Јанковић, чланови одбора г. г. М. Ј. Марковић, Миљ. С. Мостић, Ђ. С. Новаковић, Н. П. Михајловић, М. Велизарић, М. Д. Јанковић, М. Степановић, К. Петровић, М. Јосимовић, Гргур Милениновић, К. Д. Главинић, М. Кр. Борђевић, К. Црногорец, Дим. Наумовић, П. Д. Видаковић, Ст. Петровић, Рад Драгојевић, Т. Ђ. Наумовић, Св. Боторић, М. Ж. Маринковић, Др. М. Т. Леко. Гл. Јосиповић и Јов. Илијић.

Садржај одборске радње:

1.) Предлог за ревизију избора прегледача војних набавака; 2.) Интервенција о прегледу старих општ. рачуна; 3.) Избор комисије за преглед пројекта буџета за 1889 год. 4.) Решење да се уступи држави општ. земљиште за опсерваторију, ако држава уступи општини. Пашин чајир*.

Председник. Молим вас, господо, састанак је отворен. Извол'те чути протокол последњег састанка нашег. (Секретар прочита.)

Председник. Има ли, господо, ко шта да примети на овај протокол?

Дим. Наумовић. Молим вас, да чујем још један пут, који су од казандија изабрани за комисаре. (Секретар прочита.)

Д. Наумовић. Ту има људи, који нису мајстори и који немају ни гроша капитала.

П. Видаковић. Има и страних поданника, а има их, који су и под стечајем.

Св. Боторић. Ми смо изабрали пре неколико седница извесна лица за те комисије. Но г. министар војни тражио је још неколико лица. Суд је поднео ову кандидацију, и ми смо је уважили. Јесу ли они мајстори или нису — не знам.

П. Видаковић. Значи да Суд није знао кога кандидује.

Председник. Ја те људе не познајем. За те комисије узети се они људи који се у наше књиге уводе као чланови тога еснафа.*

М. Мостић. Не треба више о томе да говоримо, него да признамо да је учињена погрешка па да бирамо друге. Јер и пр. г. Видаковић каже да ту има и страних поданника, а то не може бити; за тим има их и таквих, који су под стечајем — ти ће људи ићи само да примају дијурну, па ће примати за добро и оно, што не ваља.

Председник. Можемо најзад изменити у колико је нужно и ову листу, ако има у њој нестручних лица и под стечајем.

П. Видаковић. Ја мислим, да би требало да донесемо закључак: да на идућој седници то решимо, а да на овој седници не решавамо. Не вреди сада дангубити око избора, него ћемо други пут пре почетка одборске седнице конфирисати о томе и утврдити кандидацију, пак пред одбор изнети готову листу лица, која се морају одликовати карактером и способношћу. (Врло добро).

Св. Боторић. Ми смо пре неколико месеци молили Суд, да замоли главну контролу, да нам врати рачуне, које је рачуновођа наш послао њој, а без прегледа одборског, те да

видимо шта је и на шта утрошено. До данас ми о тој ствари писмо добили никаква извештаја, ми не знамо, да ли је по тој ствари шта рађено.*

Председник. Данас писам спреман да вам одговорим на то питање: дају вам одговора идуће седнице, а надам се, да ће се дотле та ствар свршити.

Св. Боторић. Данас је на дневном реду буџет и ми о њему не можемо да говоримо, док не видимо шта је и колико за шта потрошено. Оћемо прво то да видимо.

Председник. Као што сам рекао одговорићу вам на питање идуће седнице, јер та ствар нема никакве везе са буџетом, који је данас на дневном реду, и ја желим да се један пут прегледају ти рачуни.

М. Маринковић. Ово што г. Боторић тражи свакако је главнији посао. Ти се рачуни траже још од пре шест месеци а извештаја нема: ваљда ће нам се дати кад ислужимо?

П. Видаковић. Ја мислим, ако је данас поднет буџет, то још није свршен, Г. председник казао је, да ће на идућој седници одговорити и онда можемо изабрати комисију за то, која ће упоредо са буџетском комисијом радити и на прегледу рачуна општинских.

М. Маринковић. Господин оће да му се каже шта је, јер се та ствар повлачи већ 10 месеци.

Председник. Тиме што ће се недељу дана пре или после добити ти рачуни и на поновни преглед по вашој жељи изнети, не губи се ништа. Ја вас dakle молим само, данас да се не задржавамо на томе, а идуће седнице дају одговор на питање, после чега моћи ћете даље поступити.

На дневном реду имамо пројект буџета за ову 1889 рач. годину.

Без сумње и ви ћете се сложити са мишљењем да по обичају поверите пројект буџета, што га Суд подноси и предлаже, на оцену најочитој комисији. Овде пак могу рећи да целокупан буџет прихода за ову годину износи 778.589.35 дин. а расхода је мање за 25.554.51 — колико долази на не предвиђене трошкове.

М. Степановић. Ја мислим да би требало, да се прво буџет прочита па онда да одредимо комисију.

М. Мостић. Кад ми дајемо једној комисији да то уради и кад ће после њен рад извешти пред нас, онда ја не знам за што сад да га читамо?

К. Главинић. Ако би дали реч, да нећемо водити сад дебату, не би било рђаво да се сад прочита, — али ако се отвори дебата нећемо ништа свршити.

Св. Боторић. Оће ли се буџет штампати, па, док комисија ради на њему, да и одборници имају кад да га проуче?

М. Мостић. Е то разумем. То већ може да буде.

М. Степановић. То наступа по што комисија прегледа.

Председник. У пројект буџета, који вам се подноси, остављено је једно место за две позиције, које Суд није сам унео, него вами на оцену оставио. Једно је: одлука одбора из претпрошле године да се друштву. Св. Саве сваке године даје помоћ у 1000 дин. и тога ради у буџет увек уноси. Одлуку је г. министар Финансија одобрио. Ја сам у одбору био противан таквом тестаменталном решењу, но одбор је ипак тај предлог усвојио. Оће ли се та помоћ и у будуће издавати редовно, то ви сад изволите решити. Друга је рубрика односно сина једног нашег грађанина, који је свршио Велику Школу и који се тражи за општинског штампца да иде на страну да сврши лекарске науке. Ви сте раније решили, да приликом грађења буџета узмете у оцену и решење ту молбу. С тога вас молим да данас решите, хоћемо ли унети то у пројект или не? како би га штампали потпуно.

М. Мостић. Пројект буџета то је ствар општинскога Суда и по томе одбор не може да решава шта ћете у пројект унети, већ да цени оно што будете унели.

Председник. Прима ли се предлог г. Воторића да се пројект буџета општина? (прима се).

К. Црногорац. Ја мислим да би то била рђава практика, да се тако газе решење једнога одбора. Правилније би, мислим, било, да је г. председник ту партију унео у буџет, па после одбор, ако је не усвоји, да се може избрисати. Велим било би неправилно, да се поништава решење једнога одбора на овај начин. Ја противствуюм против тога и кажем, да би то била рђава практика.

М. Мостић Прављење буџета општинског, као што сам рекао, није наша ствар. То је ствар председника и суда општинског, и они га могу направити, како знају. Наше је да после видимо, шта ћемо, примити, шта додати, а шта онеко избрисати. Ми да решавамо како да се прави предлог буџета, не можемо.

К. Црногорац. Све што је један одбор решио, то мора да уђе у пројект, а ако одбор нађе да то не треба, онда он може избрисати; или да сам суд брише то не би било коректно.

Председник. Молим вас кандидујте лица за ту комисију. Ја ћу комисији поднети пројект овакав, без тих позиција; а што г. Црногорац мисли, да би се тиме погрешно поступило, не налазим, по што суд не претћуткује већ изрично износи на оцену постојећу одлуку, која не може ни имати ту силу да веже и данашњи, и сваки познији одбор.

Св. Воторић. Ево ја сам спремио ову кандидацију: П. Видаковића, М. Марковића, Ђоку Новаковића, Марка Велизарића, Марка Леко и Јак. Бајлони. (Чује се: то је много). Ја мислим, да је буџет важна ствар и да у ову комисију треба да уђе што више људи.

М. Мостић. Ја имам ову кандидацију:

. Св. Милојевић као стручњак у склапању рачуна; од правника г. Ђ. Новаковић; од професора М. Велизарић; од инжењера г. Гр. Миленковић и нека буду још и два трговца.

Бише изабрали: П. Видаковић Ђ. Новаковић, Св. Милојевић, М. Банковић, М. Велизарић, Гр. Миленковић, и М. Маринковић.

Председник. Сад је на дневном реду извештај комисије, које је имала задатак да избере земљиште за опсерваторију.

К. Црногорац. Ја молим господу, што су ушла у комисију да похитају с радом, јер, чини ми се, кад дође дан избора нових одборника, онда мандат наш престаје, а мы што смо овде толико фунгирали, држим, да треба да дамо свој глас и за буџет. Ја бих молио господу, да похитају са пре-гледом пројекта буџетског, те да и ми дамо своју реч.

М. Мостић. Не само с тога разлога него још и с тога што је буџет веома хитна ствар и за саму општину. (Тако је).

Председник. Молим вас чујте извештај комисије.

Секретар прочита извештај који гласи:

Председнику општине вароши Београда

Потписани саставли су се на позив г. председника од 16 Новембра т. г. да размотре и прегледе земљиште, које треба уступити држави за астрономску и метеоролошку опсерваторију.

Г. проф. Милан Недељковић обrazložio је комисији, каково је земљиште потребно, да би се на њему могла подићи опсерваторија астрономска и метеоролошка. Према овим разлогима, земљиште потребно за опсерваторију, која би све астрономске и метеоролошке радове вршила, требало би да има са смију страна отворен хоризонт, да је

узвишене, а према природи земљишта и његове околине да износи више хектара.

Опсерваторија пак, коју министарство просвете и црквених послова ође да подигне, бавиће се свима метеоролошким радовима као и посматрањем земног магнетизма, а од астрономских имаће за задатак оне радове, који се тичу примене Астрономије, — пошто се астрофизичким питањима она не може бавити за дugo, јер нема изгледа да ће моћи располагати нужним инструменталним средствима. Са ових разлога г. Недељковић тражио је земљиште од комисије, које би најбоље, бар ове скромније, захтеве једне опсерваторије могло задовољити — које би би било што узвишене и отвореније, а нарочито у правцу Север и Југ, или бар у правцу југа; које би било таково, да у правцу Север - Југ мери бар 160—200 метара, које би било у близини вароши да не би издржавање опсерваторије коштало много, а тиме штетило комплетирању њеном, а и зато што доцније, када се узмогну астрофизички и други астрономски радови вршити, мораће се створити специјална опсерваторија у повољнијим приликама. —

Земљиште које одговара за астрономску и метеоролошку опсерваторију по мишљењу г. проф. Недељковића постоји на западном Врачару.

По парцеларном плану западног Врачара земљиште са означеном дужином у правцу Северо-Југ, и површином коју г. Недељковић тражи, не може се у једној парцели добити осим ако се две парцеле не споје у једну; а то спајање најбоље је постигнуто са последњим двема парцелама од крагујевачког друма број 2 и 3. (плавом бојом обележено), које је земљиште г. Недељковић и тражио за опсерваторију. —

Г. Недељковић изјавио је и то: да ће се према пројекту подизања обсерваторије подићи и парк на њеном земљишту и да ће приступ извесних дана бити слободан од раслој публици по примеру осталих опсерваторија. —

Према горњим разлогима потписани сложили се, да се уступи држави парцела број 2 и 3 за астрономску и метеоролошку опсерваторију с тим: да држава ћа истом земљишту подигне све потребне зграде за радове вишије обележене, и, кад јој буде било могуће и друге зграде, које стоје у вези са радовима астрономске и метеоролошке опсерваторије, као и зграде за хидролошки биро и геодетски институт, и друго да приступ у опсерваторију и парк буде дозвољен, као што је то и у другим опсерваторијама, у обичају.

Обадве парцеле заједно са просечном улицом међу њима, која се затвара имају 1.830 хектара.

29. Новембра 1888.

Београд

Чланови комисије:

Јаков Бајлони с. р.
Милорад Д. Јанковић с. р.
Милутин Ј. Марковић с. р.
Ј. Смедеревац с. р.

М. Мостић. Да им дамо као што је комисија предложила колико им је потребно, или никако.

М. Велизарић. Да ли ми имамо право, да им тако уступимо то земљиште?

Председник. Да им са свим уступимо, не можемо; али ја мислим да им дамо у службеност за извесан број година.

К. Главинић. А како је онда дато министарству народне привреде за рударски лабораторијум?

Председник. То је дато у трампу за друго земљиште, а што је дато више, него што је добивено, то је дато на службеност за извесно време.

М. Мостић. Ми треба са своје стране да дамо, а нека се збор сазове да одобри наше решење.

Председник. Ја мислим да донесемо овакав закључак: општински одбор уступа то земљиште држави, али по што по закону не сме без збора да отуђи ништа, то одбор тражи у замену од државе друго које земљиште.

М. Мостић. Не може да буде ни трампе без збора.

П. Видаковић. Ја делим мишљење г. председника, да се пре свега покуша са трампом, па ако се не може онда да се збор сазове збор.

К. Црногорци. Ја сам разумео г. Мостића овако: науци ваља дати, и тај збор, који дође неће бити против науке. Ја гласам да се дā.

Председник. Ми не можемо дати у својину. Решите то ви и једногласно, ја то не снем учинити.

М. Степановић. Ја мислим, да овде нема ни једнога, који би био против науке. Али ја сам апсолутно противан да им сами уступимо то земљиште, кад нам закон не дā. Ми се морамо кретати у границама закона. Ја сам за то, да ми са своје стране одобримо, али да се збор сазове, да он одобри наше решење.

Председник. Кад је г. Мостић казао, он није рекао да дамо без збора, него да дамо све што можемо по закону.

М. Мостић. Ја сам казао да ми решимо онолико, колико можемо. Ми можемо (по закону) да решимо да немамо против тога ништа, и наређујемо председништву, да све што по закону треба учини, да би се то земљиште могло дати. Г. председник, кад има такво решење, ако му треба збор, нека га зове, а ако тај збор не дā—на част му, а ја не могу никако гласати, да се ради науке, па и ради наших варошких интереса, не дā толико парче земљишта, колико им потребује.

П. Видаковић. Требало би да покушамо трампу, па држава, ако нема шта да у трампу даде, онда да се изнесе пред збор. Општина београдска за ово неко време од како сам ја одборник по често добија од државе, да јој треба ово и оно. Ми имамо врло велике потребе, саразмерно према нашим доходцима веће него и држава, јер она може да нађе и с друге стране, а ми имамо само у овој општини. Наше финансије нису баш у најбољем стању... од куда ћемо да их поправимо? Нама ће у скромом времену требати да помажемо основне школе такође за просвету. Ако збор реши, ми би могли да продамо наше плацеве те да подигнемо школе, које су нам тако нужне. За то немојмо да растурамо своје имање; треба и овде да покушамо трампу, јер и ми који предлажемо трампу писмо противни жртвовати за науку, по што тим самим пристанком на трампу да држави за науку дамо потребно место за опсерваторијум, које је — место — са свију страна отворено, коме равна држава нема у свом притежању овдј у Београду, ми много жртвујемо, што је и достојно.

М. Мостић. И за трампу тако исто треба збор, јер је и трампа то исто што и отуђивање. Збор и ту треба да дā свој глас. Та контрола треба да постоји, јер ми можемо трампити неко земљиште од 500 # за друго од 5000 #. Ми можемо извршити трампу са своје стране, али држава не може.

Председник. Код приватних људи може се и претпоставити да би се могле дрогодити ујдурме; али овде је трампа између општине и државе. (Вичу: да гласамо). Онда ћемо да гласамо овако: ко је за предлог г. Мостића да се уступи без трампе, тај ће казати за; а ко је за то да се покуша трампа, тај ће казати против?

М. Мостић. Ко гласа за, тај гласа, да се дā без трампе, ако то збор усвоји.

Б. Новаковић. И ако се реши да се дā у трампу, онет то не може да се сврши без збора.

Св. Боторић. Ја мислим, суд и одбор баш и ако не морају, па ипак треба да саслушају збор, у тако важном питању. Кад збор сазна да је и одбор за трампу, без сумње ће одобрити.

М. Мостић. На сваки начин, кад збору буде саопштено да је и одбор против онда ће и збор бити против, јер јми овде представљамо збор. Али кад ми решимо да дамо, онда ће и збор свакако то решити; а, ако збор каже да не дā, онда ће мо ићи кућама, јер то значи неповерење да штитимо интересе општинске,

Ми овде представљамо општину. Ми смо један пут писали министарству, да смо вољни да му уступимо тражено земљиште, само да нам се каже: где се и колико тражи? Сад ви ојете да решите, да се покуша може ли што да се добије у замену. Е онда какву жртву приносимо ми?

К. Црногорци. Узмимо ultima ratio да збор гласа и каже „не дамо“ Али узмимо случај да држава не дā „Пашин чајир“, онда како стоји одбор према држави? Излази оно што је г. Мостић казао.

Председник. Изволите, господо, чути писмо које смо писали г. министру.

(Секретар прочита).

М. Борђевић. Излишно је о овој ствари говорити више. Овде нема ни једног, који би био за то, да се не дā. Било да дамо у својину, било у трампу, ми то не можемо без збора. Нека се збор сазове, па он нека реши оје ли се дати или неће?

П. Видаковић. За што та комисија није нашла згодно земљиште, које ће то да замени? Ја мислим, да је та комисија, која јешла на лице места, требала да промисли и о земљишту, које ће од државе да тражи у замену. С тога кажем, да је извештај комисијски непотпуни.

М. Борђевић. Комисија није то могла урадити, док држава не каже да пристаје да трампи.

Председник. Изволте чути, шта је г. министар одговорио на наше писмо.

(Секретар прочита).

П. Видаковић. Ја бих модно да се усвоји, да комисија сврши свој рад до краја и да прегледи земљиште, које ће нам држава дати.

М. Борђевић. Најпре треба да се рашчисти питање: да ли је држава вољна за трампу или није, па тек да се даље ради.

М. Мостић. Ако покушамо трампу, две су могућности: или ће министар пристати на трампу, или ће казати да не пристаје. Ја вас питам, ако министар каже да не пристаје на трампу, да ли има овде икога од вас овде, који ће казати, да не да. Онда шта ће изаћи? Покушали смо трампу, па, кад се није могло, дали смо и без трампе и тиме пока-зали да нисмо баш предуслетљиви према науци. Боље је да скинемо капу па да кажемо: ево ти брате, па ради како знаш.

М. Маринковић. Овде г. Мостић износи што ће министар одговорити. Ми се овде не можемо упуштати у то, шта ће министар одговорити. Ми радимо како ми мислим да је добро. Ако нам не испадне за руком, ми онет нисмо понижени, ми не отимамо ништа и никога не вређамо.

Председник. Ја мислим, да ћемо то кроз 8 дана свршити.

М. Мостић. Изволте. Али ја вам проричем да ћемо ми то ипак дати.

П. Видаковић. Ми имамо то парче земљишта од кога имамо нешто користи, а оно је потребно држави. Држава

нак има Пашин чајир, који јој је непотребан, а од кога земљишта вуче 60 дуката годишње кирице, што иде у општу државну касу. Ми, сама општина београдска, дајемо целој земљи — свима општинама — а међу тим од ње државе — не добијамо ништа у замену. То није право.

М. Мостић. Ми морамо општинске интересе, или потпуно да заступамо или никако; погађања ту нема. Треба то земљиште, или да дамо бадава или да тражимо онолико, колико оно вреди. Г. Видаковић рачуна колико вреди то земљиште, али он треба да води рачуна и о томе колико вреди за целу земљу, да има такав један завод.

К. Главинић. Из ближег сазнања да вам кажем ово: од тога да ли ће општина да даде то земљиште на уживање или други који начин, зависи: да ли ће се за годину дана или две подићи та опсерваторија? јер због земљишта је све до сада подизање опсерваторије одгађано.

П. Видаковић. Ми кажемо дајемо и баш то земљиште које је научи потребно, и коме равна држава нема овдј у Београду, али да нам цела земља — држава — да што год у замену. Општина београдска је на месту, те чим што затреба држави, одмах вичу: дај општину.

Председник. Ако се усвоји оно што г. Видаковић каже, ја ћу добити одговор за 8 — 10 дана.

Молим вас, господо, да решимо ову ствар. Ко је за то да се речено земљиште уступи без трампе, казаће „за“, а које за то, да се покуша трампiti, казаће „против“.

Гласали су „за“.

г. Ђ. Новаковић, М. Марковић, М. Мостић, Н. Михајловић, М. Јосимовић, К. Главинић, М. Ђорђевић и К. Првогорец.

„Против“ су гласали:

М. Велизарић, М. Јанковић, М. Степановић, К. Петровић, Д. Наумовић, Св. Боторић, М. Маринковић, М. Леко, Ј. Илић и Гл. Јосиповић.

Председник. Гласало је 8 за, а 14 против. Дакле решење је да се покуша трампа.

Изволте издати још неколко уверења о владању имовном стању окривљеника (прочитана дотична акта).

Састанак је овај трајао до 7 и по часова у вече.

СЛИКЕ СА ДАЛЕКОГ ИСТОКА!

(Из вележника једног Пожаревљанина)

II.

Владивосток.

Варош Владивосток, та тихо-океанска лука, лежи у заливу „Златног Рога“, северо-источно од Амурског залива у који утиче бродопловна река Суј-Фун. Сви бродови и пароброди, како трговачки тако и убојни, стају у воде „Златног Рога“, који је дугачак шест а широк једну и по врсту, и подељен у четири дела. У први део смештају се трговачке лађе, у други ратне (тихо-океанска ескадра), у трећи сибирска флота, а у четврти стране убојне лађе, које се обично увраћају тамо месеца Јула, када у Китају и Јапану владају највеће врућине.

Владивосток постоји тек од пре осамнаест година, јер пре није тамо било ни једне кућице. Лука је пренешена из Николајевског, са ушћа реке Амура, пре дванаест година, од када се и варош почела нагло дизати. Владивосток има сада већ достадвакатних, па и трократних, кућа које су на обали морској подигнуте и на море врло леп изглед дају. Осим државних зграда вредно је споменути касарну I-ог Источно-Сибирског стрељачког батаљона, која лежи с леве стране залива, на предгорју „Голдбина“; па онда касарну владивосточке тешке батерије, подигнуте на десној страни залива, као и најновије здање Механички завод, браварско стolarски, с пловећим доком за оправку паробroда. Најзад, 20 гвоздених магацина за провијант и материјал паробroда сибирске убојне флотиле, уз осамнаест зграда за матрозе Источно-Сибирског екипажа.

Варош се протеже на 6 врста дуж самог залива. Броји две мале цркве, а сада довршује и трећу, Успенски собор. Од школа има једну мушкину гимназију са 6 разреда, женски институт са 5 разреда, женску основну школу за сиротњу децу, коју издржавају грађани и доброворна друштва, и најзад мушкину основну школу за децу, мрнаре и војнике која се зове „Екипажна школа“. Од државних надлежности ту је Градска управа (општина), Окружни Суд, Управа обласне војске, и Под-адмиралитет са својим штабом.

Сталних становника има око 8000 душа; а сем тога има 1200 Китајаца (Хинеза) и Манџура, 1500 Јапанаца, 1700 Корејаца, 40 Немаца, а притом Француза, Американаца, Талијана, Грка и Срба који се дају на прсте изброяти.

Војске има 2 батаљона пешадије, 1 батерија онсадне и 1 батерија лаке артиљерије, 200 Козака, 1 чета пионира и један флотски Екипаж од 1200 матроза са војном музиком.

Већих трговачких кућа има у Владивостоку до 15 и две банкарске радње од којих је једна руска а друга немачка из Хамбурга. Остале ситније радње и трговине у рукама су Китајаца и Манџура. Сем ових има још 5—6 китајских и 3 јапанских куће са добрым капиталом.

Сточарство и ратарство врло је слабо у овом крају света. Земља се обрађује у околини Владивостока, а стока дотерује из Манџурије и Кореје — по највише из манџурског пограничног града Хунчун. Зеље доноси се са острва које је одма преко од Владивостока и зове се „Руско острво“ и које тамо обрађују Китајци.

Фабрика, и у опште индустрије, може се рећи да нема — ван ако се то може рећи за оних 5 стругара, 4 парна млина, и две пиваре.

Али у јесен се доноси многа и лепа дивљач на пижанцу, као, на пример, срна, јелен и фазани. Фазани

се цене пар 25 копјека (три грона) а фунта срнешег или јеленског меса 5—10 копјека! Него, зими се доносе на продају и тигрови! то јест њихове коже! а плаћају од 20 до 50 рубаља! Шуме има доста, како за грађевине тако и за огрев, и дрва су врло јевтина.

Сва роба, колонијална, мануфатурна и галантеријска, довози се из Русије морем преко Сујецког канала, односно, из Марсеља, Хамбурга па и саме Инглеске. Угаљ, се довози, са острва Сахалина, на коме раде робијаши. Број трговачких бродова, који у Владивосток долазе, расте из године у годину.

Увоз је, међу тим, већи од извоза, јер готово све што се из овога краја у свет шаље своди се на коже дивљих зверова, на слану рибу, и рогове од јелена.

За Русију, као државу и царевину, Владивосток је од огромне и још неоцењене важности. Војнички, то је жива стражка и главна стратегијска тачка њена на далеком Истоку. Он је и операциона основа њена у водама Тихох-Океана, као што је котва крајње — источној морској трговини са млогољудним Китајем, Јапаном, па и самом Индијом. Али ће се важност Владивостока још боље моћи уочити кад се она погледа у зраку^{*} будућности који му свиће Владивостоку је суђено да буде прва, односно по-следња, станица оне циновске жељезне пруге која ће везати Русију, а преко ње и Јевропу, са обалама Тихог Океана. *Инцинири су већ ту*, који, са његова краја, имају почети трасирање жељезнице. Сумње нема да ће Владивосток, који је и овако брзо порастао, добити само нова полета од дана кад се на његова прибрежја буде стизало из Петрограда за 12 или 13 дана, у место неких десет недеља који данас требају поштанским колима....

Видели смо да је он — и овако иза божијих леђа, далеко и од Русије и од Јевропе — и жив и напредан; али заборавили смо да кажемо, да Владивосток уме да буде и сретан^{**} и весео! За ово он има да благодари највише лепој дружевној природи и нарави Руса у опште, руске војске на по се. Владивосток је и боравиште сувоземног гарнизона, и уточиште тихо-океанске флоте; и цело лето у њему одјекују пријатни звуци војене музике — и оне на води и оне на суви.

Дакле, ако је живот и на овом попришту модерне цивилизације борба за опстанак, опет он није у Владивостоку ни дуг ни досадан.

Модлисак

ГРАЦИЈАНА.

(Наставак)

На срећу ране не беху тешке. На ногама било је истина неколико болних али не и опасних мехурова. Али за то беше одело своје распарчано и остајаше у рукама при додиру.

Једна баба, која се ту беше десила, зазије јој ране: Путункова сестра Фијона узјми јој једну своју хаљину, и око поноћи, док је напуштена и тужна свето-Јованска ватра само још слабу црвену светлост од себе давала, и док се од времена на време чоја жалосна варница небу уздизала, узме Путунку један срп — што сељаци носе по кад кад ради одбране — па по што даде девојци чащу вина да попије, пође са њом њеној кући у Ортвицел, неких четири километра од Сент-Етјена.

Месечина као дан праћаше тихе путнике, а пријатан поветар ац надимаше и хлађаше топле груди двоје младих. Кад дођоше поред једног лебелог дрвета, Путунку се приближи Грацијани, загледа се у њено лепо лице, и блену у њену таласасту косу. Жмарци га подиђоше као никада, и он се маши да срцу одоле и — у Грацијониној се коси изгуби. Али Грацијана скочи као опарена.

„Да ме ниси дарнуо“ — викну она колико гњевним толико громким гласом; а, да би уверила Путунку о озбиљности отпора који даје, показа му оштар нож који на месечини засија.

Путунку се трже, замисли, и — Грацијану мирно до куће допрати. Тек, кад су се растајали, примети Путунук неку промену у гласу и тону Грацијанину. Тај глас не беше више ни груб ни оштар, као под оним громом, него пун неке топлоте и тихе нежности. Више и од тога, Грацијана га испрати у приличном растојању од своје куће; а за тим остале гледајући за њим — док се то јест кроз месечеве зраке у шуми давао видети. Тада ће сести да слуша кораке који одмицаху у ноћијој тишини и полагано се губљаху. А кад све занеми, она се попе на брег, окрете Сент-Етјену, сави рuke у недра и оста у том положају све док јој и последњи пламичак оне ватре свето-Јованске, у којој хтеде да изгоре, оку не измаче.

* * *

Грацијана се промени. После Сент-Етјена, и онога што се ш њоме десило, она постаде друга девојка. Путунук је њу избавио доиста из ватре свето-Јованске, али само да ју баци у огањ — љубави. Грацијана се страсно заљуби у свога избавитеља.

Оно, ваљда се и не зна добро шта је то љубав без кокетерије, шта је то срце простих сељачких девојака. У истини, то је веља и безумна приврженост која уништава сваку другу приврженост, то је неограничена страст која угушује сваку другу страст, дивља веза која спаја две душе у једну. Ах љубави, прави љубави, ти божанско осећање, ми смо те и сувише изопачили са нашим модама, парадама и кокетеријама, нашом лажном цивилизацијом, те да би још могли имати правога појма о ономе што ти можеш и што чиниш!

Грацијанин млин, тако весео и вредан до сад, пре стаде мало по мало да ради. Млада млинарка сад је убијала

време лутајући по Сент-етјенским шумама и пењући се на високе стене и кршеве само за то да види Путуников завичај.

Она му првом приликом и признаде своју љубав, а признаде ју са оном чистом и простом наивношћу, каква се може наћи једино код кћери села простодушна.

То не учини, из прва, особити какав упечатак на Путуника, а не учини за то, што он још не могаше да заборави одсјај оног оштраг ножа — који му се показа на светојованској месечини!

Али један пут, имајући намеру да обори једно дрво на земљишту које обрађиваше, испусти из неумешности велику грану на Грацијану и повреди до крви раме младе девојке. Она му у том тренутку причаше баш нешто о вештичама, и, у место да јаукне, продолжи мирно своју повест као да јој се ништа па свету пије десило.

Путуник, изненађен и узбуђен толиким, управо, јунаштвом једне девојке, приближи јој се баш као оне даљске ноћи. Али у место да му покаже нож, Грацијана му тада пружи руку и — продолжи своју причу као да се ништа није ни десило,

Грацијана од тог доба провођаше живот у шуми или у пољу или вазда у друштву Путуникову — и не сањајући колико тиме себе веже, а момачко срце осваја.

(Наставиће се)

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашла из штампе књига,

КАРАКТЕР

по

САМУИЛУ СМАЈЛСУ

Цена 2 динара.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 31. ЈАНУАРА 1889 ГОД.

		И ма о в и на	Д у г	Сравнение са прошлым станjem
Главница			20,000 000	—
Акције		20,000.000	—	
Привремене акције			10,000 000	—
Акционари		7,500.250	—	
Банкноте у текају у злату	134.450		13,374.180	—
{ приврем. сталне	2,218.760			3 700
" " " сребру	11,020.970			— 29.160
Благајна у звечећем новцу у злату	3,159.300	61		— 387.910
" " " сребру	4,048.317	96	7,621.474	— 312.644
Стране вредности и салда страних кореспонд.	413.855	82		+ 2.470
Лисница у злату	778.670	30	3,505.919	— 52.765
" сребру	2,727.249	48		— 33.793
Зајмови на државне обvezнице у злату	2,489.671			— 82.201
" " " " сребру	868.231			— 855
Текућу рачуни у домаћим новчан. заводима				+ 1872
Менице за наплату		1,304.624	91	— 10.700
Кауције		2.050	08	— 2.139
Полагачи кауција		148.480	—	15
Оставе просте		80.600	—	
Остављачи простих остава			148.480	—
Оставе по текућим рачунима		1,837.072	—	
Остављачи по текућим рачунима			80.600	—
Резервни фонд			1,837.072	—
Вредности резервног фонда			58.721	—
Полојене акције списке Народне Банке		22.079	62	
Полагачи акција				
Разни рачуни		167.202	70	+ 19.257
Обавезе по текућим рачунима			48.601	75
		45,547.655	48	